

Egoforedrag

Jeg skal fortælle om mit liv.

Men først vil jeg fortælle, at min dejlige mand er død for ca. 3 år siden af hjernekræft. Det var godt han fik fred, for han kunne til sidst ikke tale, skrive eller gå. Jeg kunne længe efter hans død se desperationen i hans øjne. Men jeg savner ham rigtig, rigtig meget, når jeg er mest ked af det, tænker jeg, at jeg jo ikke er den eneste der er blevet alene, og heldigvis har jeg mine søde børn, dejlige naboer mange gode veninder og venner, som støtter mig.

Hvis I har spørgsmål undervejs, vil jeg gerne besvare dem til sidst, jeg er jo kommet i den alder, hvor jeg nemt glemmer, hvad jeg var i gang med, så derfor.

På min dåbsattest står der, at jeg er født på rigshospitalet i København den 17. marts 1936. Der står også, at jeg er døbt i Århus i Sct. Pouls kirke, der var 2 vidner, der var 2 nonner. Min mors navn er der, men "far ukendt" står der, og jeg har aldrig kunnet få at vide, hvem der var min far, spurgte jeg min mor, var hun som en østers, hun ville bare ikke fortælle det.

Godt nok har min mor født mig, men hun er aldrig blevet en rigtig mor for mig.

Men jeg er nok født under en heldig stjerne, for jeg har siden kendt 3 mennesker, som har erstattet min mor mange gange. Jeg kan ikke huske, at min mor en eneste gang har givet mig et knus. Det er måske derfor, at jeg er så glad for at få en knuser i dag, og gerne, meget gerne giver et til gengæld.

Jeg erindrer ikke meget fra København. Jo, selvfølgelig gør jeg det, men alle de dårlige oplevelser jeg har haft, tænker jeg meget sjældent på. Der er selvfølgelig undtagelser, men dem vil I høre om her i mit egoforedrag.

Slip hvert bittert minde, som der stod i min poesibog. Jeg har jo også siden haft så meget andet, at glæde sig over.

Vi boede i Adelgade, det var en af de fattigste gader i København, jeg gik på Fredericiagades skole, jeg var indimellem på optagelseshjem. Vi boede i en baggård, min mor gjorde rent for folk, så jeg var meget alene hjemme. Jeg husker dog, at jeg altid var sulten. Når jeg gik i skole kom jeg forbi Amalienborg og Bredgade og en bagerforretning, der havde bageri i kælderen, der duftede det så skønt, og jeg stod stille og nød duften.

En bagerlærling stak friskbagt brød ud til mig. Ham ville jeg gerne give et knus i dag.

En af mit livs store oplevelser fik jeg i 1942, det var jo under krigen jeg var 6 år. Og jeg blev, som den mest trængende i klassen, udpeget af Østrups hjælpere til at få et ophold på landet i skoleferien. Der er nok mange her, der aldrig har hørt om Østrup. Han var skoleinspektør i København og leder af en komite for fattige københavnske skolebørns ferieophold på landet. Fra 1961 overtog børnenes kontor komitéen.

Der var specielle tog, som var fyldt med fattige og underernærede Københavnerbørn, og alle, sådan som jeg husker det skulle til Jylland.

Vi fik alle et papskilt med navn og adresse til at hænge om halsen. På mit skilt stod der, at jeg skulle til Hjerk en lille landsby uden for Roslev i Salling. Først på toget, så skifte til færge, mere skifte og så på tog igen. På Storebæltsfærgen skubbede og puffede alle mennesker, alle var så store synes jeg, der var jo ingen at holde i hånden. Vi var dog flere børn, der fandt ud af, at hvis vi sammen gik hen i et hjørne af færgen, blev vi ikke skubbet så meget. Efter at have skiftet fra færgen i Langå og i Skive var jeg endelig i Roslev.

Der blev jeg hentet på stationen af Kirsten og Kresten Jensen og deres 2 piger, Birgit på 7 år og Else på 4 år. Fru Jensen har siden fortalt mig, at jeg var sort i hovedet, da jeg ankom, kun der hvor tårerne havde løbet, var der hvide streger. Vi kørte fra stationen i en jumbe med fint rødt fløjlsbetræk. De boede, som jeg fortalte før på en lille gård i Hjerk. Kirsten Jensen blev min første rigtige mor. Efter at jeg blev voksen, har Kirsten Jensen fortalt mig, at noget af det første hun måtte gøre, da vi kom hjem til dem, var at afluse mig. Og det var jeg så flov over at høre.

I Hjerk så jeg for første gang dyrene på marken, en rigtig bondegård med heste, grise køer høns og masser af plads. Der var jeg i 7 uger i 3 somre, senere kun 2 uger øv, øv, men det kommer jeg ind på senere. Jeg lærte at cykle, sidde pænt ved bordet, jeg lærte at forstå jysk, de første dage efter jeg var kommet, kunne jeg ikke forstå et eneste ord.

Jeg blev behandlet fuldstændig på lige fod med Kirstens egne piger, hun var skrap, men altid retfærdig. Noget af det jeg husker med stor glæde var, når Kirsten pakkede vores badekurv med tæppe, sodavand og friskbagt kage. Så cyklede vi til Harrevig, en flad strand, hvor der ikke kunne ske os noget. Vi tog gerne derned efter middagsmaden, først senere, fandt jeg ud af, at Kirsten og Kresten jo skulle sove til middag, når vi tog til stranden, de var jo oppe og malke køer ret tidligt om morgenen.

Der er så mange dejlige oplevelser derfra, som jeg husker med glæde. Før vi skulle i seng om aftenen, fik vi hjemmelavet tykmælk, hvis I har smagt det, vil I forstå mig.

De 7 uger gik som lyn og torden, jeg var altid meget ked af det, når jeg skulle til København igen, den eneste trøst var at købmand Alsbjerg, som boede ikke langt fra gården, altid gav mig et stort kræmmerhus med bolcher til afsked. Det krammede jeg til gengæld så meget, at det var en stor klump, når jeg nåede København.

Noget andet jeg husker, var når jeg sad i toget og græd, kunne de andre Københavnerbørn ikke forstå, at jeg ikke var glad for at skulle hjem, de måtte trods alt skulle hjem til noget bedre end jeg skulle.

Vi har holdt forbindelsen ved lige med min Hjerk Familie i alle årene. Efter at jeg blev gift og fik børn, har vi hvert år været på besøg i Hjerk, Roslev eller Herning. Mine børn har været på ferie i Roslev, hvor Birgit bor nu, men vi har heldigvis stadig forbindelse med hinanden. Det er altid en stor fornøjelse at besøge Else i Herning, hvor hun bor nu, eller have Else på besøg her i Vejen. Else har en flot kolonihave, som hun har fået mange præmier for, og vi er mange gange heldige, at få nogle af hendes stauder, og andet godt for hendes have, og så får vi også en masse gode råd med hensyn til haven.

Kresten døde for mange år siden, Kirsten nåede lige at blive 90 år, hvor vi var til stor fest sammen med små hundrede gæster i Rønbjerg forsamlingshus.

De sidste år Kirsten levede kunne hun ikke se, og hun havde gigt i alle led og boede derfor på gigtsanatoriet der ligger i Resen uden for Skive. Birgit sagde, at hendes mor ikke ønskede sig noget til 90 årsdagen, men jeg fik da lov til at lave Sarah Bernard kager til alle gæsterne. Else havde fortalt mig, at hendes mor lyttede meget til en radio Viborg, for som hun sagde, havde de så mange gode udsendelser. Jeg ringede til radio Viborg og spurgte, om de tit havde interviewet Københavnerbørn, der havde haft godt ophold på landet.

Det havde de ikke, så jeg skulle komme til Viborg, hvor de gerne ville lave en udsendelse. På vej derop havde jeg mavepine ved tanken om, at jeg skulle i radioen, men det gik nu fint, og det blev sendt inden 90 års fødselsdagen. Birgit havde i forvejen ringet til lederen på gigtsanatoriet og fortalt, at det ville komme og hvornår det blev sendt. Men hun måtte ikke fortælle hendes mor, hvad udsendelsen handlede om, kun at det var en udsendelse hun absolut måtte høre. Alle på sanatoriet havde tændt for radioen og hørte det. Kirsten har siden fortalt mig, at alle kom ind en efter en og roste hende. Kirsten havde aldrig pralet med, at hun havde været så meget for en fattig københavnerpige. Else har siden fortalt mig, at hendes forældre gerne ville adoptere mig, men det ville min mor ikke gå med til.

Den næste store omvæltning i mit liv, skete da jeg var 9 år. Det var den 9. oktober 1945, jeg tænker på det hvert år, når vi passerer den dato. Jeg kom på børnehjem. Børnehjemmet, som lå i Bredballe ved Vejle Fjord, var et indre missionsk børnehjem med 85 forældreløse børn eller som mig børn af enlige, der var ingen der både havde en mor og en far.

Jeg kom på en afdeling, hvor vi var 30 piger. Jeg fik et nr. 12 som skulle syes i alt mit tøj. I de 5 år jeg var på børnehjemmet kan jeg ikke huske én gang, hvor jeg fik nyt tøj. Et par dage før 1. maj kom sommertøjet ned fra loftet, og man skulle prøve at finde det der passede bedst. Hvis en af de store havde haft en kjole, som man godt kunne lide, kunne man være sikker på, at den var væk eller var for lille. Når vi nåede 1. oktober, så var det vintertøjet, der skulle findes frem. Vi fik 2 hverdagskjoler, 3 forklæder, 1 kjole til søndagsbrug og 1 stadskjole.

Vi sov på sovesale, med 10-12 piger i hver sal. Ved siden af sengen havde vi en skammel med låg, det var det eneste sted, hvor man kunne have sine private ting, men jeg havde heller ikke ret meget. Jeg kan huske, at jeg havde en poesibog, nogle billeder af Else og Birgit fra Hjerk, og en fin lommeværkmappe med 4 lommeværk.

De voksne havde ikke megen tid til at tale med os. Der var kun en plejemor og en assistent på den afdeling, hvor jeg var. Men vi havde hinanden. Alle var der jo på grund af svigtende omsorg i hjemmet. Men i sidste ende, havde man kun sig selv.

Jeg synes ikke jeg manglede noget. Jeg syntes derimod, at jeg var heldigere end mange af de andre børn. Vi havde ikke meget legetøj, det vi havde lavede vi selv, men det gjorde jo ikke så meget, for der var jo ingen der havde ret meget. Hvert år til jul fik jeg en pakke fra Hjerk og en lille pakke fra min mor. Alle de børn, der ingen forældre havde, og ikke hørte fra nogen til jul, fik en pakke fra Røde Kors. Det var ting, der var meget, meget større end det vi havde ejet, men vi var aldrig misundelige på dem, for de havde jo slet ingen der tænkte på dem. Hvis vi endelig fik noget, som ingen andre havde, ville vi ikke være bekendt at gå med det, så vi gemte det i vores skamler.

En af mine veninder sagde engang til mig: "Birthe du er aldrig misundelig på andre". Jeg er nok mere taknemmelig end de fleste, men det tror da pokker så godt som jeg har fået det.

Juleaften var spisesalen ryddet for borde og bænke, vi fik vores stadstøj på og så gik vi i mange rundkredse omkring juletræet. Så fik vi en slikpose og den passede vi ekstra godt på.

Hver anden søndag gik vi til kirken. Vi gik igennem skoven en virkelig skøn tur. Vi gik også tit ture i Bredballe om søndagen. Der var mange dejlige huse, som man drømte om at bo i engang.

Vi gik i skole på børnehjemmet. I sommerferien, kunne dem der havde familie få lov til at komme på ferie. Jeg blev selvfølgelig inviteret til Hjerik, men jeg måtte kun være der i 14 dage ikke som før i 7 uger, for der var jo mange, der aldrig kom på ferie, så kunne det jo ikke nytte, at jeg var væk i hele 7 uger. Jeg kan huske at de fik en anden københavnerpige Karen og hende var jeg trods alt misundelig på, for hun fik bare noget af min plads.

Min mor inviterede mig også på ferie i København, men det var sjældent nogen succes. Da jeg var 11 år skulle jeg være hos hende nogle dage. Vi var ude at køre i sporvogn, jeg så en stor bygning, som jeg gerne ville vide hvad det var for en bygning. Så jeg spurgte: "Mor hvad er der i den bygning". Vil du ikke godt lade være med at kalde mig mor, når andre hører på det. Hun var 35 år og var ikke tilpas med, at have så stor en datter. Jeg stod af ved det næste stoppested og gik tudende hele vejen hjem. Jeg havde 2 dage tilbage af ferien, og hun talte ikke til mig i de dage. Jeg tror nok, at jeg ved den lejlighed mistede den sidste respekt, jeg havde for hende.

Da jeg var 12 år kom forstanderen ned på hjemmet, som vores afdeling blev kaldt, og sagde, at der var kommet besked fra Københavns kommune om, at jeg gerne måtte komme hjem til min mor, hvis jeg ville. Jeg kan tydelig huske, at jeg sagde: "Det vil jeg ikke, jeg vil hellere blive her. Selvom det er de fleste børns drøm, at komme hjem, når man er på et børnehjem, vidste jeg, hvad jeg skulle hjem til, og det har nok været meningen, at jeg skulle have den ubehagelige oplevelse, da jeg var på ferie i København. Men jeg har også tænkt på, hvorfor Københavns kommune sagde, at jeg kunne komme hjem, var det for dyrt at anbringe mig i Jylland?"

Dagene gik nogenlunde ens på børnehjemmet, vi hjalp i køkkenet, og på de forskellige afdelinger, vi lærte at stoppe strømper, strikke trøjer og meget mere. Kærlighed fik vi ikke meget af, der var jo kun som jeg fortalte før en plejemor og en assistent til at passe 30 piger så det var der ikke tid til. Der var også en forstander, men ham så vi kun til spisetiderne, eller når vi skulle have skældud. Han var meget, meget lidt menneskelig.

Engang, hvor jeg havde lidt medlidenhed med mig selv, fordi jeg ingen far havde, sagde plejemoderen, der er mange her, der hverken har far eller en mor, så du har ikke noget at hyle for.

Når jeg lå på sovesalen om aftenen, havde jeg mange drømme om, hvordan jeg gerne ville have det, når jeg blev voksen og skulle væk fra børnehjemmet. Jeg ville gerne have en god uddannelse. Finde en god mand, få nogle børn og give dem den trykthed og kærlighed, som jeg ikke selv havde fået, og alt det er gået i opfyldelse og meget, meget mere til.

Jeg blev konfirmeret i Vejle. Vi gik til præst en gang om ugen i Vejle. Der var 5 km og vi gik igennem skoven. Vi var 11 der skulle konfirmeres det år, så vi var en stor flok. 8 dage før min konfirmation kom forstanderen og fortalte mig at jeg havde en mormor i Haderslev. Hun blev inviteret med til min konfirmation, jeg kan huske at jeg fik en guldring og et armbåndsur af hende, men jeg kunne, som jeg fortalte før ikke lide at tage det på, for der var ikke andre børn på børnehjemmet, der havde så fine ting.

Jeg var nu 14 år, og skulle som alle andre piger fra børnehjemmet i huset. 1. november skulle jeg arbejde i huset på en gård, Men der blev jeg kun i 2 måneder. Konen i huset behandlede mig som det værste skidt. Hunden i huset havde det mange gange bedre end mig. Jeg blev kaldt på kl.5 om morgenen. Så skulle jeg muge ud hos hønsene. Jeg måtte ikke spise sammen med familien, men vente til de var færdige. Når jeg kom ind på værelset om aftenen var der koldt, så jeg lukkede op for varmen, men fru kom og lukkede, og sagde at hvis jeg frøs, kunne jeg bare gå i seng. Jeg havde fri hver anden søndag, så tog jeg hjem til børnehjemmet, der fortalte jeg, hvordan jeg blev behandlet, og så blev jeg taget fra pladsen.

På børnehjemmet var der blevet ansat en ny barneplejerske Kirsten Mikkelsen. Hendes forældre boede nede i Bredballe, der var 4 store børn, og de havde fået en lillesøster. Der nu var 2 år. Moderen var nu 48 år, og ville gerne have ung pige i huset. Da jeg skulle hjem og hilse på forældrene, gik vi gennem skoven og kom derfor bagvejen ind i huset. Pludselig så jeg et billede af et af de huse, jeg drømte om, når vi gik tur. Jamen det er jo et af de skønne huse der ligger nede ved fjorden, det var det hus vi stod i. Jeg blev hos familien, indtil jeg skulle i lære, jeg var meget glad for at være der. De 3 ældste børn var rejst hjemmefra, så var der Lone på 2 år og Bent på 13 år (ham vil I høre om senere, det var faktisk igennem ham jeg mødte Poul). Faderen var arkitekt og havde tegnestue hjemme i huset.

Kort efter at jeg var rejst fra børnehjemmet kom der et nyt forstanderpar. Else og Michael Søndberg. Søndbergs kom til at betyde så utroligt meget for mig. Ja. Fru Søndberg blev min anden mor. Deres to børn Edith og Torben, er begge på min alder, og dem har vi haft og har megen kontakt med. Edith bor i Silkeborg jeg har lige været til hendes 80 års fødselsdag og hun var gift med forfatteren Vagn Predbjørn Jensen, som har skrevet mange bøger, Vagn er også død nu, sønnen Torben har boet i Frankrig i mange mange år, hvor vi har besøgt ham hver sommer. Nu er han flyttet hjem til Roskilde, hvor Edith og jeg næsten lige har besøgt ham. Jeg tror Søndbergs er nogle af de dejligste og mest reelle mennesker jeg har mødt. Hvor ville jeg gerne have været barn på børnehjemmet sammen med dem.

Børnene kom selv ind til Vejle for at vælge tøj, de kom på udflugter, skoleundervisningen blev forbedret, børnene kom på sommerferie i ferielejren, som ligger i Bjerregård syd for Hvide Sande, de børn der ingen familie havde, fandt Søndbergs et sted til. Poul og jeg har efter at vi blev gift, haft adskillige børn fra børnehjemmet på ferie. Jeg vidste jo af erfaring, hvor vigtigt det var, at se og være i private hjem.

Da jeg var 16 år skulle jeg i lære. Der var 2 lærepladser jeg kunne vælge imellem, enten i lære som sygeplejerske eller i lære i en manufakturforretning. Jeg valgte det sidste, i dag ville jeg nok have valgt sygeplejeuddannelsen. Jeg boede på KFUK i Vejle i de 4 år, jeg var i lære.

Jeg gik på handelsskole, og fik mange venner der. Søndbergs var som forældre for mig, jeg elskede at komme hjem til dem, og alle børnene på børnehjemmet var som mine små søskende.

Der var ikke mange penge til forlystelser, men der var mange der inviterede mig i biografen eller i byen en lørdag aften. Jeg boede jo på KFUK og der måtte man ikke have mandlige bekendte boende, og det passede mig fint. Med alt det jeg havde set på børnehjemmet, skulle jeg ikke indlede nærmere bekendtskab med nogen, før jeg var sikker på, at det var en, jeg skulle giftes med. Jeg ville heller ikke gøre noget, som kunne gøre Søndbergs kede af det, kan jeg huske.

Jeg var meget glad for min læreplads, jeg var især glad for 2 af de andre elever, vi kunne bare så godt sammen. De inviterede mig tit med hjem til deres forældre. Men der var mange af mine bekendte, der var søde til at invitere mig med hjem i weekenderne. Jeg nød, at komme i private hjem, da jeg jo ellers indtil jeg mødte Poul kun havde set børnehjemmet.

Jeg havde 2 gode kammerater på handelsskolen, de hed Jørgen og Kristian de var tvillinger og et par rigtig flotte fyre. Når de inviterede mig i biografen, var jeg godt nok ikke til at skyde igennem. Vi havde det bare så rart sammen, de lagde ikke an på mig, og vi kunne høre musik og hjælpe hinanden med lektier. Jeg kan huske, at de havde de fleste af Louis Armstrongs udgivelser. At de senere begge har erklæret sig som homoseksuelle, kan måske forklare en del. Jeg kan fortælle en af mine ubehagelige oplevelser. Jørgen og Kristian som jeg fortalte jer om før, havde en lillebror, han var 3 år yngre en os. Jeg kendte ham jo fordi jeg tit var med dem hjemme. Han kom af og til og besøgte mig sammen med en kammerat. De vidste, at jeg havde sodavand i skabet, da KFUK altid gav en sodavand med sammen med madpakken, og jeg fik drikkevarer i forretningen, gemte jeg sodavandene, hvis der nu

skulle komme gæster. Jeg var jo vant til at have mange børn omkring mig på børnehjemmet, så jeg syntes det var rart, når der kom nogle på besøg.

De havde ingen storesøster de havde begge kun brødre, så jeg tror de opfattede mig som en storesøster.

En dag kom der besked fra en af Vejles fineste fruer, det viste sig, at hun var mor til kammeraten som kom på besøg sammen med Jørgen og Kristians lillebror. Hun ville gerne tale med mig. Hun var gift med den største automobilforhandler i Vejle. Jeg tænkte, at hun måske ville have mig til at hjælpe med et eller andet. Jeg gik hen og ringede på hendes dør. Da fruene åbnede døren rakte jeg hånden frem, men hun tog den ikke. Hun overfusede mig, ja, jeg tror jeg kan sige, at jeg aldrig er blevet talt til sådan før eller siden. Jeg skulle bare holde fingrene fra hendes søn, hvad jeg bildte mig ind, sådan en børnehjemstøs, der troede hun var noget og så videre og så videre. Jeg kan huske, at jeg styrtede hjem på KFUK og græd og græd, og da jeg kom på arbejde næste dag, skulle alle i forretningen have at vide, hvad der var los. Det bedste jeg fik ud af det i denne omgang, og jeg siger udtrykkelig i denne omgang var, at chefen i forretningen sagde, at han havde købt sin sidste bil hos den autoforhandler.

Det var nok den opfattelse man havde dengang, at hvis man var på børnehjem, så var det ens egen skyld. Jeg håber og tror det er anderledes i dag. Men når man hører en mor sige til sit barn, som har smidt sig ned og ikke vil høre efter hvad moderen siger: "Hvis du ikke er ordentlig, kommer du på børnehjem", så har man lyst til at bryde ind, og fortælle hvorfor børn kommer på børnehjem.

Mit møde med Poul

En dag ringede telefonen i forretningen og Bent Mikkelsen, I husker den yngste søn, hvor jeg var i huset, spurgte om jeg ville med til en fest på bygmesterskolen i Horsens. Jeg skulle tage en veninde med, for hans kammerat havde heller ingen pige, og festen var med ledsager. De kom og hentede os på banegården i Horsens, men uheldig for dem, men heldig for os, havde de været ude og se bryghuset Ceres og de var godt beduggede. De fulgte med til bygmesterskolen, men faldt hurtigt i søvn. Og der sad Poul og jeg så over for hinanden, Poul sagde, at det var kærlighed ved første blik, jeg tror nok der gik lidt tid, før jeg turde tro på nogen kærlighed. Jeg kan fortælle, at til marts i år er det 60 år siden vi blev gift.

Poul blev senere præsenteret for Søndbergs og de var vilde med ham, de kunne lide ham med det samme. I skulle høre, når Poul berettede om hans første møde med mine 85 søskende.

Jeg tror aldrig jeg har været så nervøs, som da jeg skulle præsenteres for Pouls forældre. Men de var fantastiske søde imod mig og har altid været det. Ja, de var som forældre for mig, ja min svigermor blev min mor nr. 3, hun var et varmt og kærligt menneske. Og i dag hvor mine svigerforældre jo heller ikke er her mere, er jeg glad for at jeg hundredvis af gange, har fortalt dem, hvor meget de har betydet for mig. Det er vigtigt, husk det nu, hvad enten det er et familiemedlem, en god ven eller bekendt, der har været noget for jer, så sig tak, inden det er for sent. Den første store fest jeg var inviteret med til, var Pouls forældres sølvbryllup, det var en stor oplevelse. Alle i forretningen hjalp mig, så jeg kunne være fin til festen. En syede kjolen, en lånte mig en selvskabstaske, én en stola o.s.v.

Da jeg blev udlært efter 4 år holdt Søndbergs en stor fest for mig på børnehjemmet. Søndbergs holdt også vores bryllup, vi blev viet i Bredballe kirke.

Poul er den bedste mand, som jeg kunne ønske mig, jeg er sikker på at Vorherre har hørt min bøn, når jeg lå på sovesalen i Bredballe og bad til, at jeg måtte finde en god mand. Ja, jeg vil sige, at jeg ikke kunne få nogen bedre. Vi har altid kunnet tale sammen om alting både glæder og sorger, det sidste har vi heldigvis været forskånet for, at have mange af.

Mange af Pouls kammerater fra hans unge dage er vi kommet sammen med, de siger at bedre kammerat kunne de ikke få. De kunne altid få et godt råd, hvis de havde problemer. Poul talte dem ikke efter munden, men han prøvede virkelig, at hjælpe dem med at løse deres knuder op.

Da Poul var færdig med at læse og var blevet ingeniør, var hans første job i Herning hos bygningsinspektøren Klærke Hansen.

Efter at vi var blevet gift, flyttede vi begge til Esbjerg. Poul var blevet ansat hos stadsingeniøren i Esbjerg og jeg var blevet førstedame i en stor manufakturforretning "Kontant Jørgensen" hed den. Vores første lejlighed var i et nybygget højhus, vi boede på 5 sal, når lysene var tændt ind over Esbjerg om aftenen, følte vi, at vi boede i Paris. Jeg kan huske, da vi havde fået vores første møbler, var jeg bare så glad, når jeg vågnede om natten måtte jeg lige ind og føle på dem.

Vi fik vores første datter Susanne, imens vi boede i højhuset, det var en stor omvæltning, ingen af os havde haft med så små børn at gøre. Bortset fra de 3 første måneder, hvor hun havde kolik, var og er hun en dejlig pige. Selvom jeg havde et godt job, holdt jeg op med at arbejde, da jeg skulle have Susanne. Jeg ville gerne give mine børn noget af alt den kærlighed, som jeg ikke selv fik, efter hvad de siger, tror jeg det lykkedes. Men de fleste mødre var hjemmegående dengang.

Jeg var ikke særlig dygtig til at lave mad i små portioner, jeg havde faktisk aldrig prøvet det, men jeg havde en kokebog og den gik jeg frem efter. Det var dengang man skulle have sovse til næsten alting. Den første sovse jeg lavede var lige så tynd som vand, men Poul sagde, at det kunne han faktisk bedst lide. Jeg undgik sovse et stykke tid, men så lavede jeg sovse igen, og den blev lige så tyk som grød. Poul der for længst havde glemt, hvad han sagde første gang, sagde, det skal du ikke være ked af, jeg kan faktisk bedst lide tyk sovse. Når jeg var sur på Poul og kom jeg i tanke om den episode, så elskede jeg ham igen.

I 1961 fik Poul arbejde på Phønix og det udviklede sig meget positivt. Poul rejste over hele verden og ind imellem kom jeg med. Jeg har haft så mange dejlige Phønix-oplevelser sammen med Poul.

I 1962 fik vi vores søn Lars og i 1965 vores sidste barn Lone. Vi har altid kun haft glæde af vores børn, og nu hvor jeg er blevet alene er de til uvurderlig hjælp. Vi har også 4 herlige børnebørn og nogle dejlige svigerbørn.

Der var meget, som jeg ikke fik lært i skolen. Jeg har efter vi flyttede til Vejen prøvet at indhente noget af det jeg ikke fik lært. Jeg har gået til engelsk, tysk, psykologi, historie, informatik og meget andet. Man kan jo ikke sige, at jeg er lærenem, jeg tror, jeg har gået på VUC i ca. 20 år, halvdelen af tiden har jeg nok gået til engelsk. Når Poul og jeg gik en tur i byen og jeg hilste på en, sagde Poul, nåh, er det også en du har gået til engelsk med.

Jeg har ikke fået den store uddannelse, men jeg har haft mulighed for, at gøre hvad jeg havde lyst til og har gjort det. Lene Rasmussen og jeg etablerede en legestue i 1967, vi havde den i 25 år, og jeg tror vi havde Vejens dejligste børn, vi glædede os ligeså meget som børnene til at være sammen med dem. Jeg har i flere år været i bestyrelsen i Museums- og kunstforeningen, det gav mig en masse viden om kunst. Gennem 10 år har jeg været lægesekretær. Jeg er med i 2 litteratur klubber, jeg syntes det er virkelig interessant, hvor forskellig vi kan opfatte en bog. Jeg spiller bridge, hvor jeg også møder en masse dejlige mennesker. Vi har rejst meget og da vi havde Guldbryllup inviterede vi hele familien til Afrika – en kæmpe stor oplevelse.

Da vi kom til Vejen i 1961 var byen ikke så stor. Jeg fik at vide, at hvis man skulle lære byens damer at kende, skulle man melde sig ind i Dansk Kvindesamfund. Jeg tror på det tidspunkt var der ca. 150 medlemmer. Jeg meldte mig ind og kom senere i bestyrelsen, Engang hvor der var årsmøde på Nyborg Strand, spurgte vores formand Yrsa Rebo mig om jeg ville med. Året var 1967. Poul syntes det var en god ide, og mine svigerforældre kom til Vejen og passede Poul og børnene, som trods alt kun var 8, 5 og 2 år.

Da vi stod ved velkomstdrinken spurgte Yrsa mig, om jeg ikke ville hilse på formanden for DK i Vejle. Det ville jeg da meget gerne. Yrsa præsenterede mig. Hvem tror I der stod med hånden fremme, og en masse andre fine damer omkring sig, den fine automobilfrue. Jeg sagde: "De er den sidste, jeg kunne tænke mig, at hilse på, på denne jord. De husker ikke mig, men jeg husker dem så tydeligt, som var det i går. En pige uden forældre, en pige der kun opfattede Deres søn som en lillebror, overfusede De på det allergroveste og mistænkte hende for alverdens ting. Dengang fik jeg ikke lov til at sige et eneste ord, men De har vel glemt alt om den episode. Det er så nemt at træde på en der ligger ned. Engang imellem skal man tænke på andre, før man tænker på sig selv, men det har De nok ikke lært.

Jeg fik alt det sagt, som jeg gerne ville sige. Damen var bare rød i hovedet og undskyldte sig med, at det var hendes yngste søn o.s.v. o.s.v.

Jeg tror Yrsa Rebo ville ønske, at hun kunne trykke på en lem i gulvet og så bare forsvinde. Men jeg forklarede hende sammenhængen, da vi blev alene.

Moralen er: Smæk ikke med døren, der kommer en dag hvor du skal ind af den igen.

Vi har mødt utrolig mange dejlige mennesker, i de mange år vi har boet i Vejen. Vi har aldrig fortrudt, at vi kom hertil.

Jeg var for ikke så længe siden på et hjem for omsorgssvigtende børn, og fortælle om mit liv. Da jeg selv var et af disse omsorgssvigtende børn, sagde jeg til dem: "Sig til jer selv, jeg vil, jeg kan, og jeg skal. Man kan ikke bare stå og vente på at andre gør noget for en, man må selv hjælpe til. Da jeg var færdig med min fortælling, kom der 2 piger på en 11, 12 år hen til mig, og spurgte om de måtte give mig et knus. Om I må og I får et kæmpestort knus til gengæld. Forstanderen fortalte mig senere, at den ene pige havde været så glad for min fortælling. Hendes mor havde da hun var 2 år og hendes brødre 4 og 6 år fundet en anden mand og forlod hjemmet, men nu var hun lige kommet tilbage til dem. Hun havde sagt til de andre på hjemmet at hun hadede sin mor, og de andre børn havde sagt, at det kunne man ikke, så hun var rigtig glad for min fortælling.

Man taler så meget om mobning i dag. Jeg er vel også blevet mobbet, men det glemmer jeg da heldigvis i de fleste tilfælde, men jeg husker med glæde alle dem, som har været gode ved mig, både som barn og voksen. For mig var det bedste der kunne ske, at jeg kom på børnehjem, og det allerbedste at jeg mødte Poul.

Retfærdigvis, vil jeg slutte med at fortælle, hvorfor min mor var som hun var. Hvis man aldrig har fået kærlighed, kan man nok heller ikke give kærlighed. Jeg kan takke mine "3 mødre" for, at jeg fik den omsorg og kærlighed, som jeg manglede.

Jeg fandt min gamle poesibog forleden, Kirsten Jensen altså Else og Birgits mor havde skrevet dette lille vers:

Lær at elske andre mer
og dig selv lidt mindre!
Lær at hjælpe hvor du ser
Der er nød at lindre.
Gem på hvert et kærligt ord!
Slip hvert bittert minde!
Kun i kærlighedens spor
er der fred at finde.

Tak fordi I ville høre på mig.

Birthe Steen Pedersen

